

Uzay Turizmine Az Kaldı

MOJAVE, Kaliforniya - Yıllar süren ve sır gibi saklanan tasarım ve yapım aşamasının ardından Scaled Composites ve Virgin Galactic şirketleri, ticari uzay gezisi projelerinin ana gemisi WhiteKnightTwo'yu (WK2 - BeyazŞövalyeİki) 28 Temmuz'da Mojave Hava ve Uzay Limanı'nda tanıttı. Mühendisler, uzay meraklıları ve konunun ileri gelenleri, Kaliforniya'da Mojave Çölü'ndeki bir hangarda WK2'nin tanıtımı sırasında bir araya geldi.

Richard Branson, Virgin Galactic'i kurmasının nedenini şöyle açıklıyor: "İnanılmaz incelikteki bir atmosfer tabakasıyla çevrelenmişgezegeni uzaktan görünce insan, içinde yaşadığı gezegenin aslında ne kadar da kırılgan olduğunun ve dünyayı korumanın önemini farkına varıyor."

Scaled Composites, SpaceShipOne (SS1 -UzayGemisiBir) adlı roket uçağını 2004'te iki kez yörünge altı uçuşa çıkarıp Ansari X Ödülü'nü kazandı. Bu büyük başarıdan sonra Virgin Galactic, altı yolcu ve iki mürettebat taşıma kapasiteli benzer 12 uzay aracı için sipariş verdi. Bu uzay araçlarını, uzaya çıkmadan önce atmosferde ulaşmaları gereken yüksekliğe de WhiteKnightTwo çıkaracak. Uzay gemisinin ana destek gemisi olarak görev yapacak olan yüksek irtifalı jet, uzay gemisini havada belli bir yükseklikte bırakacak, daha sonra uzay aracı kendi hibrit motorlarını kullanarak yükselmeyi sürdürecektir.

Branson, "WhiteKnight2" adının, uzay turizmi girişiminin öncü ruhunu temsil ettiğini söylüyor. "Eve (Meryem), takma adını annem Eve Branson'dan alıyor; ancak aynı zamanda ilk olmayı ve yeni bir başlangıcı da simgeliyor. Bundan dolayı geleceğin astronotları ve başka

bilim insanlarından oluşan, gittikçe büyüyen bir grubun, dünyayı tümüyle yeni bir gözle görmeleri için birşans sunacak." diyor Branson.

İlk WhiteKnight, SS1'i atmosferin üst tabakalarına çıkarıp 15.000 m yükseklikte bırakmıştı. Bunun ardından SS1 roketini ateşlemişve 110 km'nin ötesinde bir yüksekliğe ulaşmıştı: Böylece uzayın sınırını tanımlamak için yaygın olarak kullanılan Kármán Hattı'nı da hayli geçmişti.

WhiteKnightTwo, ilk WhiteKnight'tan yaklaşık üç kat daha geniş, çift gövdeli dört motorlu, beyaz bir jet. WK2'nin kuyruğu, WK'nin "T" şeklindeki kuyruğundan farklı olarak haç biçiminde. Motorlar ve kokpitler de ilk WhiteKnight'takilerden farklı yerlere yerleştirilmiş. WK2, tamamı kompozit malzemeden yapılmış, normal boyutlardaki ilk hava aracı. Motorlar ve iniş takımları dışında her şey çok hafif kompozit malzemelerden yapıldı. Patenti yeni alınmışuçuş kontrol kabloları bile karbon lifinden üretildi.

WK2'nin gövdelerinden biri SS2 kabininin bir kopyası. Burası, ilerideki SS2 yolcularının uzaya yapacağı yolculuğa hazırlanmaları için kullanılacak. SS2'yle uzay yolculuğuna çıkmak içinş u anda 270'ten çok kişi ya küçük bir ön ödeme yaptı ya da 200.000 dolarlık ücretin tamamını ödedi.

Burt Rutan yapım aşamasını "Bilgisayar ekranında birşey tasarladığınızda ve ardından onu ancak sığacağı büyüklükte bir odada ürettiğinizde onu gerçekten görüyorsunuz -ta ki eserinizi dışarı çıkarıp onun çevresinde dolaşana kadar... Aslında bizş imdi bunun geleneksel bir uçak olduğunu hissetmeye başladık." şeklinde anlatıyor.

"En önemli ey gürültü olmayışı çünkü motorlar dışarıda. Bu taşıta her türlü alet ve aygıt yüklenebiliyor. Bu durum kabini ya da motorların çalışmasını etkilemiyor. Bu düzenlenişin güzel yanı gidip küçük bir uyduyu uzaya fırlatabilmemize olanak tanınması.Ş u anda rakip

sistemlerle yapılandır çok daha düşük maliyetle uzaya fırlatma sistemleri yapabiliriz. Eğer yörüngeye insan götüren (Mercury boyutlarında) hafif bir kapsül geliştirilirse uçağımız bunu içine kolayca alabilir."

WK2'nin tanıtımı üç Scaled Composites çalışanının ölümüne yol açan patlamadan bir yıl iki gün sonra yapıldı. O tarihten kısa bir süre sonra da Richard Branson'ın yakın arkadaşı Steve Fossett küçük bir uçakla yaptığı uçuş sırasında kayboldu.İ kinci WK2 (belki de SS2) onun anısına The Spirit of Steve Fossett (Steve Fossett'in Ruhü) olarak adlandırılacak.

SpaceShipTwo (SS2) hâlâ geliştirilme ve yapım aşamasında olsa da Virgin Galactic yetkilileri uzay gemisinin ilk ticari uzay uçuşlarını 2009 ile 2011 arasında bir tarihte yapacağını ümit ediyor.İ kişirketin yetkilileri deş imdiklik herhangi bir teslim tarihi vermiyor. Çünkü Virgin Galactic'in yetkilileri "Önce güvenlik gelir, yarışta değiliz, gemiyi uzaya yalnızca ikiş irketin uzmanları da kendilerini hazır hissettiğinde göndereceğiz." diye açıkladı. Ancak Virgin Galactic müşterileri yerçekimsizliği tatmadan önce, çözülmesi gereken bazı sorunlar bulunuyor. Öncelikle WK2'nin sonbaharda başlayacak titiz bir uçuş testi programından geçmesi gerek.

Virgin Galactic ve Scaled Composites, ulaşım, gezi ve turizmi alanında yeni bir çağaçacak. Günümüzde uzaya gidişyalnızca devlet kuruluşlarınca sağlanıyor. Yakında birkaç yüz bin doları olan herkes, birkaç dakikalığına bile olsa atmosferimizi geride bırakabilecek.

Esra Tok, Pınar Dünder

<http://blog.wired.com/wiredscience/2008/07/unveiled-white.html>
<http://news.bbc.co.uk/2/hi/americas/7529978.stm>